

ชุดข้อมูลการประชาสัมพันธ์กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต
Anti-SLAPP Law ภายใต้แนวคิด “รู้สิทธิ เข้าใจขั้นตอน มั่นใจในความคุ้มครอง”

ชุดข้อมูลการประชาสัมพันธ์กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต
Anti-SLAPP Law ภายใต้แนวคิด “รู้สิทธิ เข้าใจขั้นตอน มั่นใจในความคุ้มครอง”

หมวดหมู่ที่ ๑ รู้จักกฎหมายและเข้าใจหลักการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต Anti-SLAPP Law	๑
ตอนที่ ๑ สารสำคัญและใครที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต	๒
ตอนที่ ๒ เหตุใดมาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริตจึงมีความสำคัญในยุคปัจจุบัน	๒
ตอนที่ ๓ ประโยชน์ที่ประเทศและบุคคลที่เกี่ยวข้องจะได้รับจากกฎหมายนี้	๔
ตอนที่ ๔ ความแตกต่างของมาตรการคุ้มครองในกรณีต่าง ๆ ของกฎหมาย ป.ป.ช. (การคุ้มครองพยาน (มาตรา ๑๓๑) การกั้นบุคคลไว้เป็นพยาน (มาตรา ๑๓๕) การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งให้ทำผิด (มาตรา ๑๓๔) และการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต (มาตรา ๑๓๒))	๕
หมวดหมู่ที่ ๒ รู้สิทธิและเข้าถึงการช่วยเหลือได้ ลดความกังวลในการแจ้งเบาะแส	๗
ตอนที่ ๕ ใครบ้างที่เข้าข่ายเป็นบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒	๘
ตอนที่ ๖ รายละเอียดในการทำคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ มีอะไรบ้าง และยื่นคำร้องขอได้ผ่านทางช่องทางใด	๘
ตอนที่ ๗ มีขั้นตอนการพิจารณาเรื่องในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือแก่บุคคลตามมาตรา ๑๓๒ อย่างไร	๙
ตอนที่ ๘ สิทธิในการได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ มีอะไรบ้าง	๑๐
ตอนที่ ๙ หลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒	๑๑
ตอนที่ ๑๐ เมื่อไหร่จึงจะสิ้นสุดการได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒	๑๒
หมวดหมู่ที่ ๓ มีความเชื่อมั่นและเห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรมของกฎหมาย	๑๔
ตอนที่ ๑๑ เส้นทางความช่วยเหลือผู้ได้รับความคุ้มครอง	๑๕
ตอนที่ ๑๒ กรณีตัวอย่าง พลเมืองดีที่ถูกฟ้องปิดปาก	๑๖
ตอนที่ ๑๓ ทุกคนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตได้	๑๗

หมวดหมู่ที่ ๑

รู้จักกฎหมายและเข้าใจหลักการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต Anti-SLAPP Law

ตอนที่ ๑ สารสำคัญและใครที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต

กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า “กฎหมาย Anti-SLAPP Law” เป็นกฎหมายที่กำหนดกลไกในการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกลั่นแกล้งฟ้องคดี ฎกร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือถูกดำเนินการทางวินัย สืบเนื่องมาจากการที่ผู้หนึ่งได้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ส่งพยานหลักฐาน หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยสุจริต

กฎหมายฉบับนี้มีที่มาจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งมุ่งพัฒนาหลักทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้เปิดเผยข้อมูลหรือผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต ไม่ให้ถูกใช้กระบวนการทางกฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุกคามหรือปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

มาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือตามกฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนว่า ผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริตจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ช่วยลดความกังวลต่อการถูกคุกคามหรือกลั่นแกล้ง และยังเป็นการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และแจ้งข้อมูลการทุจริตมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมที่โปร่งใสและไม่ทนต่อการทุจริตอย่างยั่งยืน

บุคคลที่อาจได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้

๑. ผู้ให้ถ้อยคำ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมแห่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริต

๒. ผู้แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ได้แก่ ผู้กล่าวหา ผู้ให้รายละเอียดข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมซึ่งน่าจะเป็นการกระทำความผิดเพื่อให้มีการตรวจสอบ

๓. ผู้นำส่งพยานหลักฐานประกอบการให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

๔. ผู้แสดงความคิดเห็น ได้แก่ พยานผู้เชี่ยวชาญ

รวมถึง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด ก็สามารถได้รับการคุ้มครองกรณีถูกฟ้องปิดปากด้วย

หากบุคคลเหล่านี้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ส่งพยานหลักฐาน หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเจตนาที่สุจริต ย่อมอยู่ในข่ายได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

ดังนั้น การเปิดโปงการทุจริตไม่ควรเป็นเหตุให้ใครต้องถูกคุกคาม กฎหมาย Anti-SLAPP Law จึงเข้ามาคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือเปิดเผยข้อมูลโดยสุจริต เพื่อให้ประชาชนกล้ามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตอย่างมั่นใจ

ตอนที่ ๒ เหตุใดมาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริตจึงมีความสำคัญในยุคปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบัน สังคมเผชิญกับปัญหาการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งในด้านรูปแบบ วิธีการ และเครือข่ายที่มีอิทธิพลหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน การเปิดเผยข้อมูล เบาะแส หรือการร้องเรียนการทุจริต จึงกลายเป็นกลไกสำคัญ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ออกมาเปิดเผยข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชน นักข่าว หรือภาคประชาสังคม มักเผชิญกับการถูกฟ้องร้องดำเนินคดี

เพื่อเบี่ยงเบนประเด็นที่กำลังมีการตรวจสอบ และต้องการข่มขู่ ขัดขวาง ผู้แจ้งเบาะแส ให้ข้อมูล ไม่ให้กล้ามาให้ความร่วมมือกับรัฐในการตรวจสอบเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเรียกรวีกฎการนี้สั้น ๆ ว่า “การฟ้องปิดปาก” หรือ SLAPP ดังนั้น มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต หรือ Anti-SLAPP Law จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในบริบทสังคมปัจจุบัน

ประการแรก มาตรการดังกล่าวช่วย **คุ้มครองสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน** ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานตามมาตรา ๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลหรือการร้องเรียนการทุจริตถือเป็นการใช้สิทธิเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะ หากประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสต้องเผชิญกับการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีจำนวนมาก ย่อมทำให้เกิดความกดดัน หวาดกลัว จนไม่กล้ามาให้ความร่วมมือกับรัฐ ย่อมส่งผลให้การตรวจสอบภาครัฐอ่อนแอลง มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากถือเป็นส่วนช่วยสร้าง “พื้นที่ปลอดภัย” ให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสได้โดยไม่ถูกกลั่นแกล้งทางกฎหมาย

ประการที่สอง มาตรการนี้ช่วย **เสริมประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริต** เนื่องจากข้อมูลสำคัญจำนวนมากมาจากผู้แจ้งเบาะแสหรือพยานที่ปฏิบัติงานภายในองค์กรนั้น ๆ หากบุคคลเหล่านี้ถูกฟ้องร้องจนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี สูญเสียความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รวมถึงเกิดความกดดันทางสังคม ทำให้ไม่กล้ามาให้ความร่วมมือกับรัฐในการตรวจสอบการทุจริต มีผลให้คดีทุจริตไม่ถูกเปิดเผยและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมล่าช้าและลดลงในท้ายที่สุด ดังนั้น การมีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้แจ้งเบาะแสจึงเป็นกลไกที่จะช่วยให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกและดำเนินคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น

ประการที่สาม มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากช่วย **สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิในการฟ้องคดีกับประโยชน์สาธารณะ** แม้ว่าการฟ้องร้องจะเป็นสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย แต่การใช้สิทธิดังกล่าวโดยมีเจตนากลั่นแกล้งหรือยับยั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐถือเป็นการใช้สิทธิในทางที่ไม่สุจริต มาตรการทางกฎหมายจึงเข้ามาช่วยคัดกรองคดีที่มีลักษณะเป็นการดำเนินคดีโดยไม่สุจริต โดยมีเจตนาเพื่อข่มขู่ คุกคาม กดดัน หรือต่อรองผลประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มากกว่าการแสวงหาความยุติธรรมจากการใช้สิทธิฟ้องคดีที่แท้จริง

ประการที่สี่ ในยุคดิจิทัลที่ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ได้รวดเร็ว **การเปิดโปงการทุจริตผ่านสื่อต่าง ๆ มีมากขึ้น** ขณะเดียวกัน การฟ้องร้องเพื่อปิดกั้น ข่มขู่ คุกคาม ผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตโดยสุจริตก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน หากไม่มีมาตรการรองรับ อาจนำไปสู่ผลกระทบที่ทำให้สังคมหลีกเลี่ยงและไม่กล้าให้เบาะแส หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จนนำไปสู่การเพิกเฉยต่อการทุจริต ส่งผลต่อความโปร่งใสของรัฐในระยะยาว

ท้ายที่สุด มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต จึงเป็นมาตรการหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการ **สร้างวัฒนธรรมความโปร่งใสและธรรมาภิบาล** เพราะเป็นการส่งสัญญาณว่ารัฐตระหนักและให้ความสำคัญกับผู้เปิดโปงการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต เมื่อประชาชนเชื่อมั่นว่ากฎหมายจะให้การคุ้มครองผู้กระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยสุจริต ก็จะทำให้เกิดความกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐและสร้างสังคมที่ตระหนักรู้ในการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริตมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน เพราะช่วยคุ้มครองผู้เปิดเผยข้อมูล เสริมประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต รักษาสมดุลของการใช้สิทธิทางกฎหมายและส่งเสริมความโปร่งใสของสังคม อันเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารราชการแผ่นดินที่สุจริตและตรวจสอบได้

ตอนที่ ๓ ประโยชน์ที่ประเทศและบุคคลที่เกี่ยวข้องจะได้รับจากกฎหมายนี้

กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต หรือ Anti-SLAPP Law ถือเป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญของประเทศไทยในการยกระดับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมุ่งสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่ลุกขึ้นมามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการทุจริตในภาครัฐ

ประโยชน์สำคัญของกฎหมายฉบับนี้ คือ การมีกลไกทางกฎหมายที่ช่วยคุ้มครองและช่วยเหลือประชาชนผู้แฉแสบแสบ ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริต ไม่ให้ถูกใช้กระบวนการยุติธรรมมาเป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้ง ข่มขู่ คุกคาม หรือสร้างภาระทางกฎหมาย เพื่อกดดันให้ยุติการเปิดเผยข้อมูลหรือยับยั้งการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริต

เมื่อประชาชนมีความมั่นใจว่าจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐ หากถูกฟ้องร้องหรือถูกดำเนินคดีสืบเนื่องจากการแฉแสบแสบโดยสุจริต ก็จะช่วยลดความหวาดกลัวในการเปิดเผยข้อมูล เพิ่มความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและต่อต้านการทุจริตได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการรวมพลังของภาคประชาชนในการณรงค์สร้างความรู้ เฝ้าระวัง และชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในมิติของประเทศ กฎหมาย Anti-SLAPP Law ถือเป็นพัฒนาการทางกฎหมายที่กำหนดให้มีกลไกและมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการสร้างสังคมที่โปร่งใส เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภาครัฐ และให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้เปิดเผยข้อมูลการทุจริต

ที่สำคัญ กฎหมายฉบับนี้ยังแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านกฎหมายและนวัตกรรมเชิงนโยบายของประเทศไทยที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต หรือ UNCAC

ดังนั้น กฎหมาย Anti-SLAPP Law จึงไม่ใช่เพียงกฎหมายที่คุ้มครองบุคคลจากการถูกฟ้องปิดปากเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน เสริมสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากประชาชนกล้าแฉแสบแสบการทุจริตมากเท่าใด สังคมก็ยิ่งโปร่งใสมากขึ้นเท่านั้น และเมื่อผู้แฉแสบแสบได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย Anti-SLAPP Law การมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตก็จะเกิดขึ้นได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ตอนที่ ๔ ความแตกต่างของมาตรการคุ้มครองในกรณีต่าง ๆ ของกฎหมาย ป.ป.ช.
(การคุ้มครองพยาน (มาตรา ๑๓๑) การกันบุคคลไว้เป็นพยาน (มาตรา ๑๓๕)
การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งให้ทำผิด (มาตรา ๑๓๕)
และการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต (มาตรา ๑๓๒))

การดำเนินคดีทุจริตมีความซับซ้อนและจำเป็นต้องอาศัยพยานหลักฐานจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์มักจะเผชิญแรงกดดัน ความกลัว การถูกข่มขู่คุกคามจากผู้มีอำนาจ ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองช่วยเหลือผู้มาให้เบาะแส ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีมาตรการสำคัญในการคุ้มครองและช่วยเหลือ ๔ ประการ ได้แก่

ประการแรก มาตรการคุ้มครองพยาน เป็นมาตรการดูแลความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน รวมถึงคู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน เพื่อให้พยานสามารถให้ข้อมูลหรือเบิกความในคดีได้โดยไม่ถูกคุกคาม อันช่วยสร้างความมั่นใจให้พยานกล้าที่จะมาให้ข้อมูล โดยมีมาตรการต่าง ๆ ที่สมควรเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งมาตรการทั่วไป และมาตรการพิเศษในการคุ้มครองช่วยเหลือ เช่น ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล จัดเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัย จัดให้อยู่ในสถานที่ปลอดภัย ย้ายที่อยู่ เปลี่ยนชื่อ-สกุล ดูแลระหว่างการสอบสวน และการพิจารณาคดี

ประการที่สอง มาตรการกันบุคคลไว้เป็นพยาน เป็นกลไกเชิงสืบสวน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดซึ่งมิใช่ตัวการสำคัญให้ความร่วมมือในการมาให้ข้อมูลเชิงลึกแก่รัฐ ส่งผลให้สามารถขยายผลไปถึงผู้กระทำผิดที่เป็นตัวการสำคัญหรือเครือข่ายบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ ซึ่งในทางกฎหมายผู้ที่ได้รับการกันไว้เป็นพยานจะไม่ถูกดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัย และได้รับความช่วยเหลือตามสมควรจนคดีถึงที่สุด

ประการที่สาม มาตรการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ โดยเจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องไม่ใช่ผู้ริเริ่มในการกระทำความผิด ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งผู้บังคับบัญชาแล้ว หรือได้แจ้งข้อมูล หรือข้อเท็จจริง ให้ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ผู้นั้นจะไม่ต้องรับโทษ หลักการสำคัญคือการแยกความรับผิดชอบระหว่างผู้สั่งการกับผู้ปฏิบัติ เพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานของรัฐมาให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือเพื่อช่วยให้การตรวจสอบการทุจริตสามารถเข้าถึงตัวผู้บังคับการที่แท้จริง

ประการที่สี่ มาตรการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้เปิดเผยการทุจริตจากการถูกข่มขู่ คุกคาม โดยใช้วิธีการฟ้องร้องหรือดำเนินคดีเพื่อขัดขวางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบภาครัฐ มาตรการนี้เป็นกลไกป้องกันการใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือกดดัน ผู้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ส่งพยานหลักฐานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริต โดยกฎหมายกำหนดให้บุคคลเหล่านี้ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย นอกจากนี้ ยังมีมาตรการให้สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความช่วยเหลือได้ตามความจำเป็น เช่น การให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก่ต่างให้ การจัดหาทุนค่าความให้ หรือการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างทนายความ การสนับสนุนค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี การช่วยเหลือในการปล่อยชั่วคราว รวมถึงการให้ความช่วยเหลือกรณีอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น

ทั้งสี่มาตรการดังกล่าว จึงเป็นมาตรการเสริมกันและกันในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต อันเป็นกลไกสำคัญต่อความสำเร็จในการปราบปรามการทุจริตอย่างยั่งยืน โดยแต่ละมาตรการมีกลไกความคุ้มครองและช่วยเหลือในบริบทที่แตกต่างกัน คือ การคุ้มครองพยานมุ่งรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้ให้ข้อมูล การกันบุคคลไว้เป็นพยานเป็นมาตรการเชิงสืบสวนเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร่วมมือและให้ข้อมูลสำคัญแก่รัฐ การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งให้กระทำผิดเป็นมาตรการคุ้มครองเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาและถูกสั่งให้กระทำการอันมิชอบ ส่วนการป้องกันการฟ้องปิดปากเป็นกลไกคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตจากการถูกใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการข่มขู่ คุกคาม

หมวดหมู่ที่ ๒

รู้สิทธิและเข้าถึงการช่วยเหลือได้ ลดความกังวลในการแจ้งเบาะแส

ตอนที่ ๕ ใครบ้างที่เข้าข่ายเป็นบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒

บุคคลที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ หรือกฎหมาย Anti-SLAPP Law คือ บุคคลที่ถูกกลั่นแกล้งฟ้องคดีแพ่งหรือคดีอาญา ถูกร้องทุกข์กล่าวโทษ หรือถูกดำเนินการทางวินัย สืบเนื่องจากได้เข้ามาให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการเปิดเผยข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริต ประกอบด้วย

๑. ผู้ให้ถ้อยคำ หมายถึง บุคคลที่ให้ข้อมูลหรือคำอธิบายเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรม
๒. ผู้แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส หมายถึง ผู้กล่าวหาหรือผู้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิด
๓. ผู้นำส่งพยานหลักฐาน หมายถึง บุคคลที่นำส่งเอกสาร วัตถุ หรือหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบการให้ถ้อยคำ การแจ้งข้อมูล หรือการแจ้งเบาะแสดังกล่าว
๔. ผู้แสดงความคิดเห็น หมายถึง บุคคลที่ให้ความเห็นหรือข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา เช่น พยานผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับการเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือ สามารถดำเนินการได้ ๒ กรณี ได้แก่

๑. การยื่นคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
 ๒. กรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าบุคคลดังกล่าวอาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลการทุจริตโดยสุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมสามารถพิจารณาให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือได้ แม้บุคคลนั้นจะยังไม่ได้มีการยื่นคำร้องเข้ามาก็ตาม
- กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างหลักประกันให้แก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเปิดโปงหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริต ให้สามารถใช้สิทธิเพื่อปกป้องตนเองจากการกระทำอันมิชอบและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยอย่างมั่นใจ โดยไม่ต้องหวาดกลัวต่อการถูกข่มขู่คุกคามด้วยวิธีการฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อขัดขวางการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ดังนั้น การแจ้งเบาะแสโดยสุจริต ไม่ต้องกลัวถูกฟ้องปิดปาก เพราะกฎหมาย Anti-SLAPP Law พร้อมคุ้มครองผู้ที่กล้ามาให้ข้อมูลเบาะแส กล้าที่จะมาให้ความร่วมมือกับรัฐในการตรวจสอบการทุจริตเพื่อช่วยสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ตอนที่ ๖ รายละเอียดในการทำคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ มีอะไรบ้าง และยื่นคำร้องขอได้ผ่านทางช่องทางใด

สำหรับผู้ที่ประสงค์จะขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ กรณีถูกกลั่นแกล้งฟ้องคดี ถูกร้องทุกข์กล่าวโทษ หรือถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจากได้ให้ข้อมูลหรือมีส่วนร่วมในการเปิดเผยการทุจริตโดยสุจริต เพื่อให้การพิจารณาให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควรจัดเตรียมข้อมูลสำคัญประกอบการยื่นคำร้อง ดังนี้

๑. ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องขอที่สามารถติดต่อกลับได้สะดวก

๒. ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าคุณเป็นผู้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส นำส่งพยานหลักฐานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยระบุรายละเอียดที่จะช่วยแสดงให้เห็นว่าคุณมาให้อข้อมูลเกี่ยวข้องกับเรื่องใด หรือดำเนินการในฐานะใด เช่น เลขรับเรื่องกล่าวหา ชื่อผู้ถูกกล่าวหา พฤติการณ์ในเรื่องกล่าวหา หรือวัน เดือน ปี ที่เคยไปให้ถ้อยคำ

๓. ข้อมูลหรือรายละเอียดที่แสดงให้เห็นว่าคุณกลั่นแกล้งจริง เช่น ถูกร้องทุกข์ ถูกกล่าวโทษ ถูกฟ้องคดี หรือถูกดำเนินการทางวินัย พร้อมทั้งแนบหรืออ้างอิงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี เพื่อประกอบการพิจารณา เช่น สำเนาคำฟ้อง คำร้องทุกข์กล่าวโทษ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

สำหรับการยื่นคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือ สามารถดำเนินการได้หลายช่องทาง ได้แก่

- แจ้งด้วยวาจาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่จะช่วยเหลือให้คำแนะนำและบันทึกรายละเอียดคำร้อง

- ยื่นคำร้องเป็นหนังสือ

- ยื่นคำร้องในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. <https://wbs.nacc.go.th/>

อีเมล complaint.nacc@nacc.go.th หรือ แอปพลิเคชัน NACC Mobile ในระบบ IOS และAndroid

ทั้งนี้ สามารถยื่นคำร้องได้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ – ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั่วประเทศ รวมถึงยื่นต่อหน่วยงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้ดำเนินการแทน ตามที่กฎหมายกำหนดคือ สำนักงาน ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน ผู้บังคับบัญชา ได้อีกด้วย

หากต้องการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถติดต่อศูนย์บริการข้อมูลสำนักงาน ป.ป.ช. โทรศัพท์ หมายเลข ๑๒๐๕

จะเห็นได้ว่า การขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก หากท่านเป็นผู้ที่เปิดเผยมูลหรือแจ้งเบาะแสการทุจริตโดยสุจริต และถูกกลั่นแกล้งจากการกระทำความผิดกล่าว กฎหมาย Anti-SLAPP Law พร้อมเป็นกลไกในการคุ้มครองสิทธิและสร้างความมั่นใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตได้อย่างปลอดภัย

ตอนที่ ๗ มีขั้นตอนการพิจารณาเรื่องในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือแก่บุคคลตามมาตรา ๑๓๒ อย่างไร

เมื่อได้มีการยื่นคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือแล้ว ในขั้นตอนการพิจารณาให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่จะจัดทำสรุปข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน พร้อมความเห็น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาความคุ้มครองภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับเรื่องจากเจ้าหน้าที่

โดยมีเงื่อนไขในการพิจารณาให้ความคุ้มครองแก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่บุคคลถูกร้องทุกข์ ถูกกล่าวโทษ ถูกฟ้องคดี หรือถูกดำเนินการทางวินัย มีสาเหตุมาจากการที่บุคคลได้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ส่งพยานหลักฐานประกอบการให้ถ้อยคำการแจ้งข้อมูลหรือเบาะแส หรือแสดงความคิดเห็น แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) พฤติการณ์ของการถูกร้องทุกข์ ถูกกล่าวโทษ ถูกฟ้องคดี หรือถูกดำเนินการทางวินัย เป็นผลจากการที่ได้ให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ส่งพยานหลักฐานประกอบการให้ถ้อยคำการแจ้งข้อมูลหรือเบาะแส หรือแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) เป็นการให้ถ้อยคำ การแจ้งข้อมูลหรือเบาะแส การส่งพยานหลักฐานประกอบการให้ถ้อยคำ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส หรือการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งได้กระทำโดยสุจริต (การกระทำโดยสุจริต เป็นเจตนาภายในที่พิสูจน์ยาก ในการพิจารณา ป.ป.ช. จะพิจารณาจากพฤติการณ์ในแต่ละคดีด้วย คือต้องไม่เป็นการมาให้ถ้อยคำโดยมีเจตนาเพื่อกลั่นแกล้งบุคคลอื่น)

(๔) ถ้อยคำ ข้อมูล เบาะแส พยานหลักฐาน หรือความคิดเห็นที่ได้ให้ไว้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริต (“เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่” ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นเหตุให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด เท่านั้น แต่หมายถึงการให้ข้อมูลฯ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แม้ว่าตรวจสอบแล้วจะพบว่าเรื่องดังกล่าวไม่เป็นการทุจริตก็ตาม)

สำหรับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด ไม่ว่าจะได้รับการกันไว้เป็นพยานหรือไม่ ก็มีสิทธิได้รับการพิจารณาการคุ้มครองและช่วยเหลือในกรณีที่ถูกฟ้องปิดปากในคดีทุจริตด้วย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามีมติให้บุคคลได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นประการใดแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. ก็จะมีการแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบ พร้อมทั้งส่งเรื่องให้สำนักที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

ดังนั้น ผู้แจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูลการทุจริตโดยสุจริต หากถูกฟ้องหรือถูกกลั่นแกล้งจากการกระทำดังกล่าว สามารถขอรับความคุ้มครองตามกฎหมาย Anti-SLAPP Law ได้ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อคุ้มครองผู้ที่ลุกขึ้นมาปกป้องผลประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ตอนที่ ๘ สิทธิในการได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ มีอะไรบ้าง

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้บุคคลได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๓๒ แล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละกรณี เพื่อให้ผู้ได้รับความคุ้มครองสามารถต่อสู้คดีหรือได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างเป็นธรรม โดยมาตรการช่วยเหลือสามารถแบ่งออก ได้เป็น ๓ กรณี ขึ้นกับว่าถูกกลั่นแกล้งด้วยวิธีการใด ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีถูกกลั่นแกล้งฟ้องคดีแพ่ง

หากบุคคลถูกฟ้องคดีแพ่งอันมีสาเหตุมาจากการให้ข้อมูลหรือเปิดเผยเบาะแสการทุจริตโดยสุจริต เช่น ฟ้องละเมิดเรียกค่าเสียหายจำนวนมาก สำนักงาน ป.ป.ช. สามารถให้ความช่วยเหลือได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแก้ต่างให้ การจัดหาทนายความ หรือสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างทนายความ ตลอดจนการสนับสนุนค่าฤชาธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้คดี รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็นของแต่ละกรณี

กรณีที่ ๒ กรณีถูกกลั่นแกล้งด้วยวิธีการร้องทุกข์ ถูกกล่าวโทษ หรือถูกดำเนินคดีอาญา

ในกรณีที่ผู้ได้รับความคุ้มครองถูกดำเนินคดีอาญา สำนักงาน ป.ป.ช. สามารถให้ความช่วยเหลือได้ตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม โดยจะต้องดูว่าถูกกลั่นแกล้งในขั้นตอนใด

๒.๑ กรณีอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ (คือ ขั้นตอนที่ถูกร้องทุกข์ กล่าวโทษ แจ้งความดำเนินคดีต่อพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ) สำนักงาน ป.ป.ช. จะส่งข้อมูลและมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่รับรองว่าบุคคลดังกล่าวได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๓๒ ให้แก่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและเป็นส่วนหนึ่ง

ของสำนวนคดี นอกจากนี้ ยังสามารถสนับสนุนค่าฤชาธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี และการช่วยเหลือเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวได้

๒.๒ กรณีเป็นคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องต่อศาล สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

(๑) การมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ต่างให้ โดยเจ้าหน้าที่ไปยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อแจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าบุคคลได้รับความคุ้มครองและขอให้ศาลรวมไว้ในสำนวนเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งในชั้นไต่สวนมูลฟ้องและในชั้นพิจารณาพิพากษา

(๒) การจัดหาทนายความให้ หรือการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างทนายความ

(๓) การขอให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้ โดย สำนักงาน ป.ป.ช. จะประสานไปยังพนักงานอัยการเพื่อขอให้ดำเนินการแก้ต่างคดี และสนับสนุนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาคดี

(๔) การสนับสนุนค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี

(๕) การช่วยเหลือในการปล่อยชั่วคราว

๒.๓ กรณีเป็นคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้อง สำนักงาน ป.ป.ช. จะแจ้งมติคุ้มครองไปยังผู้ถูกฟ้องหรือทนายความของบุคคลนั้น เพื่อให้ประกอบการยื่นคำร้องต่อศาล พร้อมทั้งสามารถสนับสนุนค่าฤชาธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี และการช่วยเหลือในการปล่อยชั่วคราวตามความเหมาะสม

กรณีที่ ๓ กรณีถูกกลั่นแกล้งดำเนินการทางวินัย

หากบุคคลได้รับความคุ้มครองและอยู่ระหว่างการถูกดำเนินการทางวินัย คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งมติไปยังผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย เพื่อให้รับทราบว่าคุณค่าบุคคลดังกล่าวได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และให้ยุติการดำเนินการทางวินัยในเรื่องนั้นโดยทันที

มาตรการช่วยเหลือเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า กฎหมาย Anti-SLAPP Law ไม่ได้ให้เพียงการรับรองสิทธิในทางหลักการเท่านั้น แต่ยังมีกลไกช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้แจ้งเบาะแส ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ที่มีส่วนร่วมในการเปิดเผยการทุจริตโดยสุจริต ได้รับความเป็นธรรมและสามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างมั่นใจตลอดกระบวนการยุติธรรม ทั้งการจัดหาทนายความ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี การช่วยเหลือด้านคดีอาญา และการยุติการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้ผู้ที่เปิดเผยข้อมูลโดยสุจริตได้รับความเป็นธรรมและไม่ถูกคุกคามจาก “การฟ้องปิดปาก”

ตอนที่ ๙ หลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒

ผู้ที่ได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ อาจได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการต่อสู้คดีหรือดำเนินคดีจากกองทุน ป.ป.ช. เพื่อไม่ให้ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายจากการถูกฟ้องร้องหรือถูกดำเนินคดีอื่นเกี่ยวเนื่องกับการเปิดเผยข้อมูลหรือให้ความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริต โดยอัตราค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ได้รับความช่วยเหลือจะถูกกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนี้

๑. ค่าจ้างทนายความ สนับสนุนค่าจ้างทนายความตามความจำเป็นของแต่ละคดี โดยมีกรอบอัตรา ดังนี้

ประเภทคดี	อัตราค่าจ้าง
คดีแพ่ง (ศาลชั้นต้น)	๕,๕๐๐ – ๓๓,๐๐๐ บาท
คดีอาญา (ศาลชั้นต้น)	๕,๕๐๐ – ๕๕,๐๐๐ บาท
ศาลอุทธรณ์	๕,๕๐๐ – ๒๒,๐๐๐ บาท
ศาลฎีกา	๕,๕๐๐ – ๒๒,๐๐๐ บาท

ในกรณีพิเศษ หากคดีมีความซับซ้อน มีความร้ายแรง หรือส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายสูงกว่ากรอบอัตราดังกล่าวได้ตามความจำเป็น

๒. ค่าฤชาธรรมเนียมศาล ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่กฎหมายกำหนดให้ต้องชำระในการดำเนินคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเบิกจ่ายได้ตามที่จ่ายจริง หรือตามที่ศาลกำหนด เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าสืบพยาน ค่าพาหนะและค่าเดินทางของพยาน ค่าเช่าที่พักของพยาน ผู้เชี่ยวชาญ หรือล่าม ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำเนินคดี เช่น

๓.๑ ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน เบิกจ่ายตามที่จ่ายจริง เช่น ค่าตรวจพิสูจน์หลักฐาน ค่ารังวัดที่ดิน ค่าแผนที่หรือภาพถ่ายทางอากาศ ค่าแปลหรือวิเคราะห์เอกสารและข้อมูล ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

๓.๒ ค่าป่วยการพยาน สำหรับผู้มาให้ข้อเท็จจริงหรือเป็นพยาน สามารถได้รับค่าตอบแทน ดังนี้ พยานในจังหวัดเดียวกัน: ๓๐๐ บาทต่อครั้ง พยานต่างจังหวัด: ๖๖๐ บาทต่อครั้ง กรณีเจ้าหน้าที่เดินทางไปสอบพยาน: ๑๖๕ บาทต่อครั้ง

๓.๓ ค่าที่พัก เหม่าจ่ายไม่เกิน ๕๕๐ บาทต่อคนต่อวัน ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เหมาะสม และประหยัด

๓.๔ ค่าเดินทาง เดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ: เบิกได้ตามที่จ่ายจริง เดินทางโดยพาหนะส่วนตัว: เบิกได้ตามระยะทาง กิโลเมตรละ ๕.๕๐ บาท

๓.๕ ค่าคัดถ่ายและรับรองเอกสาร เบิกได้ตามที่จ่ายจริง

๓.๖ ค่าใช้จ่ายจำเป็นอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุด เบิกได้ตามที่จ่ายจริงเมื่อมีความจำเป็น

ทั้งนี้ การช่วยเหลือจะพิจารณาตามความจำเป็น ความเหมาะสม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบของ ป.ป.ช. เพื่อให้ผู้ที่เปิดเผยข้อมูลหรือให้ความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นธรรมและไม่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร

ตอนที่ ๑๐ เมื่อไหร่จึงจะสิ้นสุดการได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒

แม้ว่าบุคคลจะได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ แล้วก็ตาม แต่การคุ้มครองดังกล่าวมิได้มีผลตลอดไปโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถพิจารณายกเลิกการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ภายหลังที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีแรก คือ บุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองมีความประสงค์จะยุติการรับความช่วยเหลือและได้มีหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยกเลิกการคุ้มครองและช่วยเหลือ

กรณีที่สอง คือ เหตุแห่งการได้รับความคุ้มครองสิ้นสุดลงแล้ว เช่น คดีหรือการดำเนินการที่เป็นเหตุให้ได้รับความคุ้มครองได้ยุติลง และไม่มี ความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือต่อไป

กรณีที่สาม คือ ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ภายหลังที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นไม่เข้าเงื่อนไขที่จะได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามกฎหมาย หรือมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

กรณีที่สี่ คือ ผู้ได้รับความคุ้มครองถึงแก่ความตาย อย่างไรก็ตาม ในกรณีคดีแพ่ง หากทายาทหรือผู้รับมรดกแจ้งความประสงค์ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความช่วยเหลือต่อไป ก็สามารถพิจารณาดำเนินการได้ตามกฎหมาย

กรณีที่ห้า คือ บุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือในการปล่อยชั่วคราวหลบหนี หรือกระทำความผิดเงื่อนไขของสัญญาประกัน

และกรณีสุดท้าย คือ มีเหตุสมควรประการอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าควรยกเลิกการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ของกฎหมาย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติยกเลิกการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. จะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว และจะดำเนินการแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล หรือผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นต่อไป

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการยกเลิกความคุ้มครองดังกล่าว เป็นอีกกลไกหนึ่งที่ช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างรอบคอบ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคุ้มครองผู้ที่เปิดเผยข้อมูลการทุจริตโดยสุจริตอย่างแท้จริง พร้อมทั้งป้องกันมิให้เกิดการใช้สิทธิหรือมาตรการคุ้มครองเกินกว่าที่กฎหมายมุ่งหมายไว้

ดังนั้น การคุ้มครองตามกฎหมาย Anti-SLAPP Law เป็นสิทธิประการสำคัญสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลการทุจริตโดยสุจริต แต่หากภายหลังปรากฏเหตุที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถพิจารณายกเลิกความคุ้มครองได้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส

หมวดหมู่ที่ ๓

มีความเชื่อมั่นและเห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรมของกฎหมาย

ตอนที่ ๑๑ เส้นทางความช่วยเหลือผู้ได้รับความคุ้มครอง

เมื่อถูกฟ้องร้องด้วยเหตุเพราะ “แจ้งข้อมูลเบาะแส” โดยสุจริต กฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา ๑๓๒ พร้อมคุ้มครองและช่วยเหลือ หลายคนอาจเคยพบเห็นการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริต หรือการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และตัดสินใจแจ้งข้อมูลเบาะแสหรือร้องเรียนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการตรวจสอบเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม ด้วยความสุจริตใจ แต่ในบางครั้ง ผู้แจ้งข้อมูลเบาะแสกลับต้องเผชิญกับการถูกข่มขู่คุกคาม ถูกกีดกัน หรือแม้กระทั่งถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เพื่อเบี่ยงเบนประเด็นที่กำลังมีการตรวจสอบ ทำให้ผู้แจ้งเบาะแส ให้ข้อมูล เกิดความกังวลและไม่กล้ามาให้ความร่วมมือกับรัฐในการตรวจสอบเรื่องนั้น ๆ อีกต่อไป

กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต มาตรา ๑๓๒ ของ ป.ป.ช. จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อสร้างหลักประกันให้กับผู้ที่ทำหน้าที่เป็น “พลเมืองตื่นรู้” โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ทำให้ผู้แจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต ที่มาให้อ้างอิงโดยสุจริต จะไม่ต้องเผชิญปัญหาการถูกข่มขู่คุกคามเพียงลำพัง และสามารถเข้าถึงกลไกความช่วยเหลือจากรัฐได้อย่างเป็นรูปธรรม

เส้นทางความช่วยเหลือ เริ่มต้นจากการแจ้งข้อมูลเบาะแส เมื่อท่านพบเห็นพฤติกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริต หรือการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง สามารถแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงาน ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชา โดยควรให้ข้อมูลตามข้อเท็จจริงที่ตนรับรู้และดำเนินการด้วยความสุจริต เพื่อประโยชน์สาธารณะ

ต่อมา หากภายหลังจากการแจ้งข้อมูล ผู้แจ้งเบาะแสถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หรือถูกดำเนินการในลักษณะที่เป็นการตอบโต้จากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องคดีแพ่ง การฟ้องคดีอาญา หรือการดำเนินการในรูปแบบอื่นที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อน ผู้ได้รับผลกระทบสามารถเข้าสู่กระบวนการขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามกฎหมายได้

ขั้นตอนถัดไปคือ การยื่นคำร้องขอรับความคุ้มครองและช่วยเหลือ โดยผู้ที่เห็นว่าตนได้รับผลกระทบจากการแจ้งข้อมูลการทุจริต สามารถยื่นคำร้องพร้อมเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อขอรับการพิจารณาความคุ้มครองตามมาตรา ๑๓๒ ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำร้องควรชี้แจงข้อเท็จจริงและความเชื่อมโยงระหว่างการแจ้งข้อมูลกับการถูกฟ้องร้องหรือการถูกคุกคาม เพื่อให้หน่วยงานสามารถพิจารณาได้อย่างครบถ้วน

หลังจากได้รับคำร้องแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาข้อเท็จจริงพยานหลักฐาน และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อตรวจสอบว่ากรณีดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์การได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือหรือไม่ กระบวนการนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

เมื่อผลการพิจารณาเห็นว่า ผู้ยื่นคำร้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ผู้ยื่นคำร้องจะได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามมาตรา ๑๓๒ ซึ่งอาจครอบคลุมการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การจัดหาทนายความ หรือมาตรการคุ้มครองอื่นที่จำเป็นตามสภาพของปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ คือ การสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า การแจ้งข้อมูลหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริตเพื่อประโยชน์สาธารณะ ไม่ควรเป็นเหตุให้ต้องเผชิญกับภาระหรือความเสี่ยงจากการถูกข่มขู่คุกคามเพียงลำพัง หากถูกฟ้องร้องหรือถูกกลั่นแกล้งจากการกระทำดังกล่าว

รัฐมีกลไกทางกฎหมายในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือรองรับ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและต่อต้านการทุจริตได้อย่างมั่นใจมากยิ่งขึ้น เพราะการปกป้องผู้ที่กล้าพูดความจริงเป็นหนึ่งในรากฐานสำคัญของสังคมที่โปร่งใสและปราศจากการทุจริต

ตอนที่ ๑๒ กรณีตัวอย่าง พลเมืองดีที่ถูกฟ้องปิดปาก

การเปิดโปงหรือแจ้งเบาะแสการทุจริตเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวอาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เพื่อสร้างความหวาดกลัว กีดกัน หรือทำให้ยุติการร้องเรียน แม้ว่าจะได้ใช้สิทธิโดยสุจริตก็ตาม ซึ่งการดำเนินคดีในลักษณะดังกล่าวอาจเข้าข่าย "การฟ้องปิดปากในคดีทุจริต" และเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง จึงขอยกตัวอย่างกรณีศึกษาจาก “ลุงก้อง” ที่สะท้อนหลักการของการป้องกันการฟ้องปิดปากในคดีทุจริต (Anti-SLAPP Law) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้ช่วยเหลือผู้ที่ถูกฟ้องปิดปากจากการแจ้งหรือเปิดเผยข้อมูลการทุจริตโดยสุจริตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เมื่อความสงสัยของประชาชน อาจนำไปสู่การเปิดโปงการทุจริต

เมื่อ “ลุงก้อง” เดินผ่านถนนสายใหม่ในชุมชนที่เพิ่งก่อสร้างเสร็จด้วยงบประมาณจำนวนมาก แต่เมื่อสังเกตอย่างใกล้ชิดกลับพบว่า ผิวถนนแตกกร้าวและบางกว่าที่ควรจะเป็น จนอดตั้งคำถามไม่ได้ว่า “งบประมาณที่ใช้ไปคุ้มค่าหรือไม่”

นี่คือสิ่งที่เกิดขึ้นกับ “ลุงก้อง” พลเมืองดีผู้หนึ่ง ซึ่งเชื่อว่าเงินทุกบาทที่ใช้ในโครงการของรัฐ คือภาษีของประชาชน ลุงก้องจึงรวบรวมข้อมูล ภาพถ่าย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ก่อนยื่นเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยกระทำด้วยความสุจริตและมุ่งหวังให้เกิดความโปร่งใส

เมื่อผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวถูกฟ้องร้อง

หลังจากยื่นเรื่องได้ไม่นาน ลุงก้องได้รับหมายศาลจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการร้องเรียน โดยถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายและกล่าวหาว่าทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

การถูกฟ้องร้องเช่นนี้ทำให้ลุงก้องเกิดความกังวล ทั้งเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและผลกระทบต่อครอบครัว จนเริ่มลังเลว่าจะเดินหน้าร่วมนมือกับการตรวจสอบต่อไปหรือไม่ ซึ่งลักษณะการดำเนินคดีเพื่อกีดกันหรือข่มขู่ผู้ที่ใช้สิทธิร้องเรียนโดยสุจริต อาจเข้าข่าย “การฟ้องปิดปากในคดีทุจริต”

ป.ป.ช. พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามกฎหมาย

ลุงก้องจึงยื่นคำร้องขอรับการช่วยเหลือต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าการร้องเรียนเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต และเข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดจึงมีมติให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ เช่น

- ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายในการต่อสู้คดี
- สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีหรือการจัดหาทนายความ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบกำหนด
- ประสานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายได้อย่างเหมาะสม
- การได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว ทำให้ลุงก้องสามารถต่อสู้คดีได้โดยไม่ต้องเผชิญกับภาระเพียงลำพัง และยังคงให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบของสำนักงาน ป.ป.ช.

การใช้สิทธิโดยสุจริต...ไม่ควรถูกทำให้เสีย

ภายหลัง การตรวจสอบของสำนักงาน ป.ป.ช. ยังคงดำเนินไปตามกระบวนการ หากพบพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด ส่วนคดีที่ลูกจ้างถูกฟ้องก็เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรมของศาล

กรณีนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ที่แจ้งหรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตโดยสุจริต ไม่จำเป็นต้องเผชิญกับการฟ้องร้องเพียงลำพัง เพราะกฎหมายได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือไว้ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตได้อย่างมั่นใจ และร่วมกันปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ

หมายเหตุ:

๑. เรื่อง "ลูกจ้าง" เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องปิดปากในคดีทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ต้องเป็นการให้ข้อมูลการทุจริตโดยสุจริต หากแจ้งข้อความเท็จเพื่อแกล้งให้ผู้อื่นต้องรับโทษทุจริต มีโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตอนที่ ๑๓ ทุกคนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตได้

การสร้างสังคมโปร่งใส เริ่มต้นจากการไม่เพิกเฉย

การทุจริตไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศ เพราะทรัพยากรที่ควรถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาประเทศอาจสูญเสียไปจากการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

ในหลายกรณี การตรวจพบการทุจริตไม่ได้เริ่มต้นจากการตรวจสอบภายในของหน่วยงาน แต่เริ่มจากข้อมูลที่ประชาชนพบเห็นและกล้าแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ

ประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้ ไม่ว่าจะเป็น

- การสังเกตและแจ้งข้อมูลความผิดปกติ
- การส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- การเป็นพยานหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม
- การสนับสนุนวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต

สิ่งสำคัญคือ ต้องดำเนินการด้วยความสุจริต บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และผ่านช่องทางที่เหมาะสม มาตรา ๑๓๒ จึงเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า หากได้รับผลกระทบจากการมีส่วนร่วมในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต จะมีมาตรการช่วยเหลือและคุ้มครองรองรับ

เมื่อประชาชนมั่นใจมากขึ้นในการใช้สิทธิ ก็จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตมากขึ้น และช่วยสร้างสังคมที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรมสำหรับทุกคน

จะเห็นได้ว่า การต่อต้านการทุจริตไม่ใช่หน้าที่ของหน่วยงานรัฐเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นภารกิจร่วมกันของคนทั้งสังคม

ดังนั้น เมื่อประชาชน “กล้าแจ้ง กล้าพูด กล้าปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ เพราะมีกฎหมายคุ้มครอง” สังคมก็จะมีพลังในการตรวจสอบและป้องกันการทุจริตได้มากยิ่งขึ้น “ยิ่งประชาชนมีส่วนร่วมมากเท่าไร สังคมไทยก็ยิ่งโปร่งใสมากขึ้นเท่านั้น”